Evaluation of Validity and Reliability of "Parents Comfort to Discuss about Sex Topics" and "Parents Intention to Discuss about Sex Topics" Questionnaires

Batool Youzbashi: Department of social work, University of social welfare and rehabilitation sciences, Tehran, Iran.

Masoomeh Maarefvand*: Department of social work, University of social welfare and rehabilitation sciences, Tehran, Iran. arammaref@gmail.com.

Samaneh Hosseinzadeh: Department of biostatistics, University of social welfare and rehabilitation sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Introduction: Despite the widely recognized importance of sexual health, sex education remains a sensitive issue for parents. Parents' feeling comfortable to talk about sex topics and their effective communication with children sexual health; have been identified as important protective factors against high-risk sexual behaviors. This study was conducted to investigate the validity and reliability of "parents comfort to discuss about sex topics" and "parents intention to discuss about sex topics" questionnaires.

Methods: The English version of questionnaires was translated into Persian and their validity was confirmed by an expert panel. One hundred sixty parents (eighty-four mothers and seventy-six fathers) who lived in Tehran and had at least one thirteen to sixteen year-old child participated in the study and filled out the adapted version of questionnaires. Test- retest was performed and Cronbach's alpha coefficient, ICC and Kappa were applied to assess reliability and internal consistency of instruments.

Results: The Cronbach's alpha was 0.95. The Intra-Class Correlation (ICC) for "parents comfort to discuss about sex topics" questionnaire was above 0.9 and Kappa for "parents intention to discuss about sex topics" questionnaire was in range of 0.64-1.

Conclusions: This study indicates that Persian version of "parents comfort to discuss about sex topics" and "parents intention to discuss about sex topics" questionnaires are valid and reliable and they can be used in surveys on the context of sexual education.

Keywords

Sexual Education

Parent-Child Relationship

Comfort

Validity and Reliability

*Corresponding Author

Study Type: Original
Received: 28 May 2017
Accepted: 14 Aug 2017

Please cite this article as follows: Youzbashi B, Maarefvand M and Hosseinzadeh S. Evaluation of validity and reliability of "parents comfort to discuss about sex topics" and "parents intention to discuss about sex topics" questionnaires. Quarterly journal of social work. 2017; 6 (1); 37-43

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-06]

روایی و پایایی دو پرسشنامه "سنجش میزان راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی" و "سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی"

بتول یوزباشی: گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.
معصومه معارف‌وند*: گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران. arammaref@gmail.com
سمانه حسین زاده: گروه آموزشی آمار زیستی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.

واژگان کلیدی

تربیت جنسی

رابطه والد/فرزند

احساس راحتی

روایی و پایایی

چکیده

مقدمه: تربیت جنسی مجموعه اقداماتی است که از دوران اولیه زندگی انسان در جهت رشد متعادل و متناسب غریزه جنسی وی صورت می‌گیرد و خانواده به‌عنوان بنیادی‌ترین عنصر جامعه انسانی در ارائه اطلاعات لازم در این حیطه از تربیت، نقش کلیدی دارد. لذا میزان احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی و میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی به‌عنوان پایه‌های مورد نیاز جهت گرایش والدین به انجام این صحبت‌ها باید مورد سنجش و اندازه‌گیری قرار گیرد.

روش: این مطالعه از نوع پیمایشی بود که صد وشصت نفر از والدین ساکن شهر تهران که دارای فرزند سیزده تا شانزده ساله بودند به‌صورت نمونه‌گیری در دسترس وارد پژوهش شدند. دو پرسشنامه "سنجش میزان احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی" و "سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی" در این پژوهش مورد سنجش روایی و پایایی قرار گرفت که روایی صوری و محتوایی این دو ابزار با استفاده از نظر متخصصان و پایایی آن با استفاده از روش بازآزمون و اجرای آزمون‌های آلفای کرونباخ، ICC و کاپا مورد سنجش قرار گرفت.

نتایج: هشتاد و چهار مادر و هفتاد وشش پدر در این پژوهش شرکت داده شدند که میانگین سنی ایشان چهل دو شش صدم و میانگین احساس راحتی والدین نیز چهل وچهار و سی وسه صدم می‌باشد. در بررسی روایی صوری و روایی محتوایی دو گزاره از پانزده گزاره حذف شدند و در بررسی پایایی نیز آلفای کرونباخ نود و پنج صدم و نمره ICC برای هر کدام از گزاره‌های موجود در پرسشنامه "سنجش احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی" در بازه نود صدم تا نود و هفت صدم و مقدار کاپا برای هر کدام از گزاره های موجود در پرسشنامه "سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی" در بازه شصت و چهار صدم تا یک قرار گرفت.

بحث و نتیجه‌گیری: دو پرسشنامه "سنجش میزان احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی" و "سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی" از روایی و پایایی قابل قبولی برخوردار است و می‌توان از این دو پرسشنامه در پژوهش‌های مرتبط با مقوله تربیت جنسی استفاده کرد.

* نویسنده مسئول
نوع مطالعه: پژوهشی
تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۳/۰۷
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۵/۲۳

نحوه استناد به مقاله: بتول یوزباشی، معصومه معارف‌وند و سمانه حسین زاده. روایی و پایایی دو پرسشنامه "سنجش میزان راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی" و "سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی". فصلنامه مددکاری اجتماعی، ۱۳۹۶؛ ۶ (۱): ۴۳-۳۷

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-06]

مقدمه

تربیت جنسی اقداماتی است که از دوران اولیه زندگی انسان در جهت رشد متعادل و متناسب غریزه جنسی وی صورت می‌گیرد و هدف بنیادی آن، آگاه‌سازی جنسی، تکامل رفتارهای جنسی، کمک به اجرای وظایف جنسی، تداوم و بقای نسل و مودت و آرامش در زندگی است.(۱) در برخی موارد تربیت جنسی به معنای ''آموزش جنسی'' به‌کار برده می‌شود در حالی که تربیت جنسی معنای وسیعتری دارد. تربیت جنسی نه تنها احساس جنسی را دربرمی‌گیرد بلکه دارای ویژگی رشد شخصیت اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی هست.(۲)

تربیت جنسی ارائه یک سلسله اطلاعات ضروری روان‌شناختی، جسمانی و دینی درباره مسائل جنسی مربوط به هر فرد و نیز ارائه اطلاعات و آگاهی‌هایی به فرد در زمینه آشنایی بیشتر با خصوصیات جنس مخالف است. در تربیت جنسی، افراد مسنتر اجتماع یا آن‌هایی که بیشتر در رابطه با مسائل جنسی اطلاعات و معلومات دارند، با افرادی که کمتر یا اصلا در این رابطه رشدی ندارند، برخورد می‌کنند تا رشد بیشتری در آن‌ها به‌وجود آورند و از این راه به پیشرفت زندگی انسانی از نظر مسائل و برخوردهای جنسی کمک کنند.(۲)

تربیت جنسی کودکان در بستر خانواده و محیط مدرسه همواره مورد توجه و بحث بوده است. آموزش جنسی مساله‌ای پیچیده در فرهنگ هر جامعه‌ای است. نقش مدرسه و معلم در آموزش و توسعه سلامت جنسی در جوامع محافظه‌کار کمرنگ می‌باشد.(۳) مشکل جدی در این میان این است که پدر و مادرها نیز در بحث‌های مربوط به رفتار جنسی با فرزندان احساس خجالت می‌کنند، توضیح دادن در این مورد برایشان ناراحت کننده است و دانش و مهارت لازم برای انجام این کار را ندارند.(۴و۵) از آنجایی که مباحث و مسائل جنسی هم در حیطه بهداشت فردی و اجتماعی شخص حایز اهمیت است و هم در حیطه اخلاقیات، لذا خانواده باید در هرچه بهتر شکل گرفتن هویت جنسی کودک اهتمام لازم و کافی را از خود نشان دهد. از طرفی کودک باید بتواند در به‌دست آوردن اطلاعات موثق و صحیح متناسب با سن و برطرف کردن سوالات و مشکلات جنسی خود با والدین خود ارتباط برقرار کند، و این مهم صورت نمی‌گیرد مگر اینکه والد و کودک بتوانند در یک رابطه سالم به‌میزان کافی احساس راحتی کرده و مسائل را با یکدیگر حل و فصل کنند. وقتی گفتگوی بزرگسالان با نوجوانان درباره مسائل جنسی نوعی تابو و در شمار امور ناگفتنی به‌حساب آید، این اطلاعات از طریق همسالان و همکلاسی‌ها و دوستان در اختیار نوجوانان قرار می‌گیرد. در این مورد والدین معمولا خود را به بی‌خبری می زنند و نوجوانان را به‌حال خود می‌گذارند. به‌همین جهت نقش همسالان در شکل‌گیری هویت جنسی نوجوانی بیشتر می‌شود.(۶،۷،۸ و ۹)

پروتکلی که در کشورهای توسعه یافته اجرا می‌شود از این قرار می‌باشد: در مرحله اول از طریق پرسشنامه‌های سنجش احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی با فرزندان، سنجش خودتوانا پنداری‌شان در انجام گفتگوهای مربوط به تربیت جنسی، سنجش دانش جنسی و مشخص کردن باورهای سنتی و هنجارهای فرهنگی حاکم بر نظام هر خانواده اطلاعات اولیه‌ای جمع‌آوری می‌شود. سپس با در دست داشتن اطلاعات به‌دست آمده از پرسشنامه‌های فوق، متخصصین موظف می‌شوند آموزش‌های لازم را به والدین ارائه دهند. در مرحله بعد، والدین باید متناسب با سن فرزندشان و طبق پروتکلی مشخص اطلاعات لازم را به فرزند خود ارائه دهند. پژوهش‌هایی که در بررسی اثربخشی این برنامه‌ها انجام گرفته‌اند به دو دستاورد مهم دست یافته‌اند: اول، در صورت برقراری گفتگوی صحیح بین والد و کودک، احتمال بروز رفتار پرخطر در فرزند به‌طور چشمگیری کاهش می‌یابد. دوم، در صورت بروز مشکل در هر زمینه‌ای احتمال مراجعه فرزند به والدین افزایش می‌یابد.(۱۰)

کیربی، کویل، آلتون، رولری و رابین در سال ۲۰۱۱ در سلسله پژوهش‌هایی با عنوان ''کاهش خطر جنسی نوجوانان'' اقدام به معرفی روش‌هایی برای تدوین برنامه‌های درسی مرتبط با کاهش آسیب نمودند که از نتایج آن می‌توان به این موارد اشاره کرد: ۱-برنامه‌های آموزش تربیت جنسی میزان رفتارها و فعالیت‌های جنسی نوجوانانی را که دارای فعالیت جنسی هستند افزایش نمی‌دهد. ۲-برخی از فواید برنامه‌های تربیت جنسی عبارتند از: تاخیر در برقراری اولین رابطه جنسی، کاهش فراوانی فعالیت‌های جنسی، کاهش تعداد شرکای جنسی، افزایش فراوانی استفاده از کاندوم و سایر راه‌های پیشگیری از بارداری و کاهش خطرات جنسی. ۳-برنامه‌های متنوع تربیت جنسی با توجه به مباحث مطرح شده

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-06]

در هر برنامه توانایی تغییر رفتار در فرد را دارا می‌باشند. در پژوهش کیربی در ۲۰۰۸ آورده شده که دو سوم این برنامه‌ها تاثیر مثبتی بر تغییر رفتار جنسی نوجوانان دارد. ۴-برنامه‌هایی که در آن‌ها از والدین به‌عنوان آموزشگرها استفاده شده است، تاثیرات بهتر و بیشتری روی کاهش آسیب‌های جنسی نوجوانان داشته است. پژوهش‌های آلبرت و گوزمن نیز نتایج مشابهی را دربر داشتند.(۱۱)

با اینکه مساله تربیت جنسی مساله‌ای بسیار مهم است، بنا به دلایل فرهنگی و آموزشی زیادی تا کنون این مسائل به‌طور رسمی در ایران مورد آموزش قرار نگرفته است. به همین سبب در حیطه پژوهش نیز تمرکز زیادی بر روی این مساله نشده است. پژوهش‌های صورت گرفته در این حیطه در ایران، عموما از لحاظ فرهنگی، ایدئولوژیکی و اسلامی مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند.(۲،۱۲،۱۳،۱۴و۱۵)

از طرفی از آنجایی که در پژوهش‌های خارجی عموما به رابطه والد و فرزند، میزان احساس راحتی ایشان در برقراری ارتباطات کلامی و میزان علاقه‌مندی ایشان به گفتگو به‌عنوان ارکان اصلی صورت پذیرفتن گفتگوها در زمینه موضوعات جنسی اشاره شده است، به‌نظر می‌رسد که تهیه ابزاری جهت سنجش میزان احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی جهت استفاده پژوهشگران داخلی امری ضروری و مهم می‌باشد. از طرفی از آنجایی که ابزاری برای سنجش این دو مهم توسط پژوهشگران غیر ایرانی تهیه و تدوین شده است، بهتر است که همان ابزارها به زبان فارسی ترجمه شده و مورد سنجش روایی و پایایی قرار گیرند.

مددکاران اجتماعی به‌عنوان یکی از مهمترین گروه‌های متخصصین که در حوزه حمایت از کودکان با خانواده‌ها تعامل حرفه‌ای دارند، می‌توانند نقشی تعیین کننده در توانمند نمودن والدین برای تربیت جنسی کودکانشان ایفا کنند. از سوی دیگر سنجش یکی از فازهای کلیدی کلیه مداخلات در مددکاری اجتماعی به‌شمار می‌رود و در عین حال مددکاران اجتماعی بر اساس چارچوب‌های حرفه‌ای باید وضعیت گروه‌های هدف را پس از انجام مداخلات نیز بررسی نمایند. هم‌اکنون ابزاری که در حوزه تربیت جنسی و احساس راحتی والدین در این خصوص از روایی و پایایی مناسب برخوردار باشد، در ایران وجود ندارد. در این پژوهش روایی و پایایی دو پرسشنامه سنجش احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی و سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی مورد بررسی قرار گرفت. از آنجایی که تربیت جنسی یک مبحث بین رشته‌ای است، نتایج این پژوهش می‌تواند علاوه بر مددکاران اجتماعی توسط تمامی افراد متخصص در زمینه‌های روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی که به نحوی با این موضوع در ارتباط هستند، مورد استفاده قرار گیرد.

روش

این پژوهش از نوع پیمایشی بوده و به‌منظور اعتباریابی دو پرسشنامه "سنجش احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی." و "سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی." اجرا شده است. پرسشنامه‌های مذکور دارای پانزده گویه بوده که در سال ۱۹۸۲ توسط کوبلینسکی و اتکینسون طراحی شده‌اند. گزینه‌های ابزارهای مذکور به‌صورت طیف لیکرت دارای شش گزینه "کاملا احساس راحتی می‌کنم" تا " کاملا احساس ناراحتی می‌کنم" برای هر گویه است. کمترین امتیاز مربوط به هر عبارت یک و بیشترین امتیاز شش می‌باشد. طبق پژوهش دیمپسی آلفای کرونباخ به‌دست آمده برای این ابزار مساوی با نود وچهار صدم می‌باشد. روایی صوری و محتوایی این ابزارها با استفاده از نظر متخصصان و پایایی از طریق روش باز آزمون مورد بررسی قرار گرفت. جامعه هدف پژوهش حاضر شامل تمامی والدین ساکن شهر تهران دارای فرزند در بازه سنی سیزده تا شانزده سال (مقطع متوسطه اول) است. در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ تعداد دانش آموزان مقطع متوسطه اول ۱۸۲۸۳۳ نفر بوده است.(وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۹۴) روش نمونه‌گیری در این پژوهش نمونه‌گیری خوشه‌ای بود. به‌منظور نمونه‌گیری خوشه‌ای در مرحله اول شهر تهران به پنج منطقه (شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز) تقسیم شد. از هر کدام از مناطق به‌طور تصادفی یک منطقه انتخاب شد. با این تفاسیر منطقه یک از پهنه شمال، منطقه پنج از پهنه غرب، منطقه دوازده از پهنه مرکز، منطقه چهارده از پهنه شرق و منطقه نوزده از پهنه جنوب، به‌طور تصادفی ازبین مناطق هر پهنه در شهر تهران انتخاب شدند. در داخل مناطق نمونه‌گیری

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-06]

به‌صورت دردسترس انجام پذیرفت.

معیارهای ورود به مطالعه برای والدین عبارت بود از: سکونت در شهر تهران در زمان اجرای پژوهش، دارا بودن حداقل یک کودک در بازه سنی سیزده تا شانزده سال که در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ در یکی از مدارس عادی متوسطه شهر تهران ثبت نام شده باشد، کودک حداقل با یکی از والدین زیر یک سقف زندگی کند. برای تعیین تعداد حجم نمونه باید برای هر سوال به‌طور میانگین تعداد پنج تا ده نمونه در نظر گرفته شود. از آنجایی که تعداد کل سوالات پرسشنامه‌های مد نظر برای سنجش روایی و پایایی پانزده عدد می‌باشد، لذا تعداد حداقلی گروه نمونه مساوی هفتاد و پنج و تعداد حداکثری آن مساوی صد و پنجاه نفر خواهد بود. لذا با در نظر گرفتن تعداد ده نفر برای هر سوال، تعداد کل نمونه مورد نظر برای شرکت در این پژوهش صد و پنجاه نفر به‌دست آمد. با در نظر گرفتن احتمال ریزش افراد در مرحله دوم صد و هشتاد نفر وارد مرحله اول پژوهش شدند که پس از حذف پرسشنامه‌های مخدوش و ناقص تعداد نهایی افراد شرکت کننده در مرحله اول به صد و شصت نفر رسید. برای مرحله بازآزمایی نیز تعداد پنجاه نفر در نظر گرفته شده است. برای این افراد، هدف از اجرای طرح و نحوه انجام آن توضیح داده شد. پس از اطمینان از محرمانه ماندن اطلاعات نزد پژوهشگر و جلب رضایت آنان، پرسشنامه‌ها تکمیل شد. اطلاعات از طریق سه پرسشنامه جمع‌آوری شد. اول پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک شامل سن، جنسیت، وضعیت تاهل، وضعیت اشتغال، میزان تحصیلات و قومیت فرد تکمیل کننده پرسشنامه، وضعیت اشتغال، میزان تحصیلات و قومیت همسر، سن و جنسیت فرزند. دوم پرسشنامه سنجش میزان احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی و سوم پرسشنامه سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی.

یافته ها

در بخش یافته‌های توصیفی می‌توان گفت که میانگین و انحراف معیار سنی افراد شرکت‌کننده در پژوهش به ترتیب ۴۲/۰۶ و ۶/۶۸ سال بود. ۵۲/۵٪ افراد شرکت‌کننده در پژوهش زنان بودند. ۸۶/۹٪ این افراد در زمان تکمیل پرسشنامه با همسر و فرزندان خود زندگی می‌کردند و ۲۹/۴٪ آن‌ها دارای مدرک دیپلم و فوق دیپلم بودند. ۵۶/۹٪ این افراد نیز دارای فرزند دختر در بازه سن سیزده تا شانزده سال بودند.

جدول(۱) توزیع فراوانی افراد شرکت‌کننده در پژوهش بر حسب جنسیت، وضعیت اشتغال و سطح تحصیلات

وضعیت والدین		پدر		مادر		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
وضعیت اشتغال	کارمند	۴۵	۲۸/۱	۳۴	۲۱/۲	۷۹	۴۹/۳
	آزاد	۲۳	۱۴/۳	۱۰	۶/۳	۳۳	۲۰/۶
	خانه دار	صفر	صفر	۳۷	۲۳/۱	۳۷	۲۳/۱
	بیکار	۲	۱/۳	۳	۱/۹	۵	۳/۲
	بی پاسخ	۶	۳/۸	صفر	صفر	۶	۳/۸
	مجموع	۷۶	۴۷/۵	۸۴	۵۲/۵	۱۶۰	۱۰۰
سطح تحصیلات	زیر دیپلم	۱۵	۹/۴	۱۴	۸/۷	۲۹	۱۸/۱
	دیپلم و فوق دیپلم	۱۷	۱۰/۶	۳۰	۱۸/۸	۴۷	۲۹/۴
	لیسانس	۲۰	۱۲/۵	۲۳	۱۴/۴	۴۳	۲۶/۹
	فوق لیسانس و بالاتر	۲۴	۱۵/۰	۱۶	۱۰/۰	۴۰	۲۵/۰
	بی پاسخ	۰	۰	۱	۰/۶	۱	۰/۶
	مجموع	۷۶	۴۷/۵	۸۴	۵۲/۵	۱۶۰	۱۰۰

پس از ترجمه و بازترجمه نسخه اصلی هر دو پرسشنامه، جهت تعیین روایی محتوایی پرسشنامه‌ها طبق روش لاوشه عمل شد. در این روش از نظرات متخصصین برای تعیین روایی محتوایی استفاده می‌شود. به این منظور از متخصصان خواسته شد که در قالب سوال‌های "آیا گزاره واضح است؟"، "آیا نگارش صحیح است؟" و "آیا طرح سوال ضروری است؟" به‌بررسی روایی محتوایی گزاره‌های موجود در پرسشنامه‌ها بپردازند. هشت نفر از متخصصین نظر خود را در مورد پرسشنامه‌ها در اختیار پژوهشگر قرار دادند. از آنجایی که نظرات دو نفر از متخصصین مخدوش بود در بررسی روایی محتوایی مورد استفاده قرار نگرفت و در نهایت براساس نظرات شش نفر متخصص روایی محتوایی تعیین شد. براساس روش لاوشه در صورت استفاده از نظرات شش متخصص حداقل نمره روایی محتوایی باید ۹۹٪ باشد. در بررسی روایی محتوایی گزاره‌های موجود در پرسشنامه از بین پانزده گزاره موجود سه گزاره اخلاقیات جنسی، الفاظ مستهجن و نوازش‌های جنسی، غیرواضح و گنگ ارزیابی شدند که در بررسی‌های بعدی با متخصصان مشخص شد که گزاره "الفاظ مستهجن" در صورت تغییر به "نام هر کدام از اندام‌های جنسی" واضح و گویا خواهد بود ولی دو گزاره دیگر همچنان غیرواضح و مبهم گزارش شدند. نهایتا پس از حذف این دو مورد روایی محتوایی این پرسشنامه CVR به‌دست آمده برای این پرسشنامه

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-06]

جدول(۳) وضعیت پایایی تکرارپذیری پرسشنامه سنجش "میزان علاقه مندی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی"

شماره	گزاره	والدینی که با فرزندشان صحبت کرده‌اند	والدینی که با فرزندشان صحبت نکرده‌اند
		ضریب کاپا	ضریب کاپا
۱	زایمان (چگونگی بدنیا آمدن کودک)	۰/۹۰	۰/۸۶
۲	تفاوت‌های جسمانی بین زن و مرد	۰/۹۵	۰/۸۹
۳	تولید مثل (چگونگی باردار شدن)	۰/۷۶	۰/۸۳
۴	بیماری‌های مقاربتی (بیماری‌های منتقله ازطریق رابطه جنسی)	۰/۷۷	۰/۹۵
۵	راه‌های پیشگیری از بارداری	۰/۸۷	۰/۹۰
۶	نام هر کدام از اندام‌های جنسی	۰/۷۸	۰/۸۰
۷	رابطه جنسی	۰/۷۳	۰/۸۹
۸	تجاوز/تعرض جنسی	۰/۸۵	۰/۸۰
۹	سقط جنین	۰/۸۷	۰/۸۷
۱۰	عادت ماهیانه	۰/۹۱	۰/۷۶
۱۱	همجنس‌گرایی	۰/۶۴	۱
۱۲	خود ارضایی	۰/۸۷	۰/۸۶
۱۳	ارضا شدن در خواب (احتلام)	۰/۸۶	۱

جدول(۲) وضعیت پایایی تکرارپذیری پرسشنامه سنجش احساس راحتی والدین (مقدار ICC در دو بار تکرار)

شماره	گزاره	مقدار ICC	CI ۹۵٪	p-value
۱	زایمان (چگونگی بدنیا آمدن کودک)	۰/۹۰	۰/۸۲ -۰/۹۴	<۰/۰۰۱
۲	تفاوت های جسمانی بین زن و مرد	۰/۹۶	۰/۹۴ -۰/۹۸	<۰/۰۰۱
۳	تولید مثل (چگونگی باردار شدن)	۰/۹۳	۰/۸۸ -۰/۹۶	<۰/۰۰۱
۴	بیماری های مقاربتی (بیماری‌های منتقله ازطریق رابطه جنسی)	۰/۹۷	۰/۹۵ -۰/۹۸	<۰/۰۰۱
۵	راه های پیشگیری از بارداری	۰/۹۳	۰/۸۷ -۰/۹۶	<۰/۰۰۱
۶	نام هر کدام از اندامهای جنسی	۰/۹۶	۰/۹۳ -۰/۹۷	<۰/۰۰۱
۷	رابطه جنسی	۰/۹۶	۰/۹۴ -۰/۹۸	<۰/۰۰۱
۸	تجاوز/تعرض جنسی	۰/۹۴	۰/۹۰ -۰/۹۷	<۰/۰۰۱
۹	سقط جنین	۰/۹۴	۰/۹۰ -۰/۹۷	<۰/۰۰۱
۱۰	عادت ماهیانه	۰/۹۳	۰/۸۷ -۰/۹۶	<۰/۰۰۱
۱۱	همجنس گرایی	۰/۹۳	۰/۸۷ -۰/۹۶	<۰/۰۰۱
۱۲	خود ارضایی	۰/۹۲	۰/۸۶ -۰/۹۵	<۰/۰۰۱
۱۳	ارضا شدن در خواب (احتلام)	۰/۹۰	۰/۸۲ -۰/۹۴	<۰/۰۰۱

با وجود پانزده گزاره، برابر با ۹۷٪ و در صورت وجود سیزده گزاره برابر با ۱۰۰٪ گزارش شد. اطلاعات به‌دست آمده از سنجش پایایی پرسشنامه مد نظر در دو بخش یافته‌های توصیفی و استنباطی از قرار زیر می‌باشند.

در بررسی یافته‌های استنباطی می‌توان به یافته‌های زیر اشاره کرد: آلفای کرونباخ به‌دست آمده برای نسخه سیزده سوالی پرسشنامه سنجش احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی برابر با ۹۵٪ می‌باشد. یافته‌های مربوط به بررسی همبستگی درون حیطه‌ای این پرسشنامه نیز در جدول شماره دو و سه ذکر شده است. یافته‌های به‌دست آمده از اجرای آزمون‌های کرونباخ، ICC و کاپا فرض پژوهش مبنی بر پایا بودن دو پرسشنامه ''سنجش میزان احساس راحتی والدین در مورد موضوعات جنسی'' و ''سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی'' را مورد تایید قرار می‌دهد.

بحث و نتیجه گیری

احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی و میزان علاقه‌مندی ایشان به گفتگو در مورد موضوعات جنسی به‌عنوان ارکان اصلی جهت تربیت جنسی مناسب کودکان به‌حساب می‌آیند. با توجه به روایی و پایایی این دو پرسشنامه، استفاده از آن‌ها جهت تعیین میزان احساس راحتی والدین در گفتگو در مورد موضوعات جنسی و میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی می‌تواند مددکاران اجتماعی، روانشناسان، مشاوران و سایر افراد متخصص در حوزه تربیت جنسی را در برنامه‌ریزی و اجرای مداخلات مناسب یاری رساند. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش‌های کوبلینسکی و اتکینسون(۱۹۸۲) و دیمپسی(۲۰۱۴) همخوان بود.(۱۰و۱۶)

محدودیت ها

در طول انجام این پژوهش، محدودیت‌های متعددی وجود داشت از جمله این‌که: سازمان‌های ذیربط هیچ‌گونه همکاری جهت اجرای پژوهش با پژوهشگر به‌عمل نیاوردند. بخشی از آزمودنی‌ها نیز به دلیل تابو بودن مسائل مطرح شده علاقه‌ای به شرکت در پژوهش از خود نشان ندادند.(نود وشش نفر در پژوهش شرکت نکردند.) مساله دیگر قضاوت‌های افراد راجع به تیم پژوهشی بود که با توجه به موضوع پژوهش به راحتی دست به برچسب زنی و قضاوت‌های منفی می‌زدند. و نهایتا این‌که یکی دیگر از محدویت‌های پژوهش حاضر، محدودیت سنی بود که برای کودکان در نظر گرفته شد. چرا که در اجرای پژوهش محدودیت زمانی و مالی زیادی وجود داشت امکان افزایش تعداد نمونه برای پژوهشگر مقدور نبود.

پیشنهادات

از آنجایی که بازه سنی خاصی برای کودکان در این پژوهش در نظر گرفته شده بود، پیشنهاد می‌شود این پژوهش بر روی کودکان سنین دیگر نیز اجرا گردد. از طرفی از لحاظ روش‌شناختی نیز پیشنهاد می‌شود همین موضوعات

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-06]

به‌صورت کیفی مورد بررسی قرار گیرند، چرا که مقوله تربیت جنسی مقوله‌ای وابسته به فرهنگ است و از طریق روش کیفی می‌توان به بررسی دلایل و عوامل تاثیرگذار بر میزان احساس راحتی والدین پرداخت تا با دید بازتری برای مداخلات آتی برنامه‌ریزی نمود. نهایتا پیشنهاد می‌شود تیم پرسشگری که برای مراجعه به آزمودنی‌ها انتخاب می‌شود از هر دو جنسیت انتخاب شوند و در مراجعه به آزمودنی‌ها با توجه به جنسیت آزمودنی پرسشگری با همان جنسیت به ایشان مراجعه نماید، چرا که احتمال می‌رود جنسیت فرد پرسشگر بر میزان علاقه‌مندی و راحتی افراد برای مشارکت در پژوهش تاثیر می‌گذارد.

تشکر و قدردانی

با تشکر از خانم‌ها معصومه صیاد، منصوره بهرامی، آزاده شجاع، افسانه داننده و آقایان دانا ایرانی، نیما صالحی آهنگر و سید محمد سجادی که در فرآیند اجرای این پژوهش تیم پژوهش را یاری نمودند. نهایتا از تمامی والدین ساکن مناطق یک، پنج، دوازده، چهارده و نوزده تهران که در این پژوهش شرکت نمودند کمال سپاس و تشکر را داریم.

منابع

References:

1. Sobhaninejad M, Homayi R, eliyin H. evaluation of sexual educatoin style in families who live in Tehran city.
2. Rahnema A, eliyin H, Mohamadi H. Investigate and explain the principles and methods of sexual education with an emphasis on Islam.
3. Abloghasemi N, khoyi EM, Taghdisi M. Explain the sex education of Iranian students from the viewpoints of school health teachers. Journal of School of Public Health and Institute of Health Research. 2010;8(2):27-39.
4. Khoyi EM, Abolghasemi N, Taghdisi M. Child Sexual health: a qualitative study to explore the views of parents. school of public health and istitute of public health research.11(2):65-74.
5. Burk L. Developmental Psychology, Yahya seyyedmohammadi, Arasbaran; 1389.
6. DiIorio C, Kelley M, Hockenberry-Eaton M. Communication about sexual issues: Mothers, fathers, and friends. Journal of adolescent health. 1999;24(3):181-9.
7. Guzmán BL, Schlehofer-Sutton MM, Villanueva CM, Stritto MED, Casad BJ, Feria A. Let's talk about sex: How comfortable discussions about sex impact teen sexual behavior. Journal of health communication. 2003;8(6):583-98.
8. Isaacs AM. Let's talk about sex: how family communication patterns and family sexual communication impact adolescents' and emerging adults' sexual outcomes. 2012.
9. Holman AJ. How adolescents perceive their parents' communication about sex: Toward reducing adolescent sexual risk. 2014.
10. Dempsey J. An Examination of Cognitive and Behavioral Referents of Acculturation and Their Impact on Predictors and Frequency of Sexual Communication Between Mexican-Origin Parents and Their Young Children: Columbia University; 2014.
11. Kirby D. Reducing adolescent sexual risk: A theoretical guide for developing and adapting curriculum based programs: ETR Associates; 2011.
12. Hasani z, Askari s. The role of the family in sex education of children and adolescents. Growth Journal. (1389);Volume VI, Number 1:16-20.
13. Shemshadi S, Zndavnyan A. The aspects and levels of sex education of girls and women in Islam. Shia Women Magazine. 1389(25):65-98.
14. Mohammadi M, Marzoughi, R. Assumptions sexual health education curricula from an Islamic perspective. studies curriculum. 1391;II(I):53-89.
15. Sadeghzadeh Tabatabaei SM. Check commitment to the issue of modesty in sex education according to Quranic patterns. Proceedings of Ninth National Congress of Illumination holy thought, family and sex education; May 13941394. p. 439- 59.
16. Koblinsky S, Atkinson J. Parental plans for children's sex education. Family Relations. 1982:29-35.

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-06]